

TLAČOVÁ SPRÁVA

23. apríl 2013, Bratislava

Realita retailu

Sedemnásty ročník medzinárodnej konferencie o obchode a marketingu Slovak Retail Summit 2013 už svojim názvom napovedá, že **hlavným cieľom tohtoročnej konferencie je snaha o reálny a otvorený pohľad do sveta obchodu a jeho fungovania**. Odvetvie obchodu je dôležitým prvkom národného hospodárstva. Udržať si tento status sa mu darí aj vďaka implementácii moderných technológií a nových postupov v oblasti riadenia, marketingu i ľudských zdrojov, ktoré sú kľúčovými faktormi a ovplyvňujú nielen samotný obchod, ale majú dopad aj na ostatných účastníkov trhu.

Názov dnešného podujatia, **Realita retailu**, nesie v sebe výzvu pozrieť sa na obchod, no rovnako i na ostatných účastníkov trhu reálnou optikou. Naším cieľom je triezvym a otvoreným prístupom k nastoleným témam prispieť k želanému posunu na všetkých úrovniach vzájomných vzťahov. **Nekompromisnou a nezdravou realitou na Slovensku sa však často stávajú zákony, ktoré narúšajú prirodzený vývoj a nastavenie podnikateľského prostredia. Preto jednou z nosných tém a otázok diskusného fóra konferencie Slovak Retail Summit 2013 je spoločné hľadanie riešení a návrhov ako zmeniť zákony, ktoré sú skôr prekážkou dosiahnutia želaných cieľov na zákony, ktoré budú motivovať k ich dosiahnutiu.**

Zákon č. 362/2012 Z.z. o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch, ktorých predmetom sú potraviny

V rámci pripomienkového konania uplatnilo ZOČR SR veľké množstvo pripomienok, ktoré boli akceptované len v minimálnom rozsahu.

Po schválení návrhu zákona v NR SR sa ZOČR SR obrátil listom) na prezidenta Slovenskej republiky p. Gašparoviča. V prílohe k listu upozornil na kolízie tohto zákona s ústavou, zákonmi a príslušnými právnymi predpismi.

Dopady

- Zasahovanie do súkromno-právnych vzťahov, kde by štát mal zasahovať iba v nevyhnutnej miere. Nie takýmto spôsobom, ale ak, tak úpravou predpisov o hospodárskej súťaži. Štát „nadržiava „ stranu jednej strane a to výrobcom potravín,
- Stanovuje pravidlá vzťahu, ktoré si musia sami účastníci medzi sebou prioritne vysporiadať,
- Kontrolu vykonáva rezortný orgán jedného z účastníkov, teda ten, ktorý je zainteresovaný,
- Zakazuje viacero obchodných praktík, ktoré sú prirodzené a i historicky bežne užívané,
- Je v kolízii s viacerými zákonmi čo spôsobuje právnu neistotu (zákon č.222/4004 zákon o dani z pridanej hodnoty, zákon č. 119/2010 o obaloch, občiansky zákonník, Charta základných práv EÚ, Ústava Slovenskej republiky),
- Môže spôsobiť, že viacerí obchodníci, z dôvodu nejasnosti a z toho vyplývajúceho možného postihu, si zvolia dodávateľa mimo Slovenska,
- Štát viaceré problémy, ktoré vo vzťahu k pestovateľom, výrobcom a potravinárom nevie alebo nie je schopný vysporiadať (dotačná politika EÚ a tým aj nízka konkurencia schopnosť slovenských producentov, atď.) prenáša na chrbát obchodníkov,

Zákon č. 42/2013, ktorým sa novelizuje zákon č. 152/1995 o potravinách

Od 1. apríla 2013 vstúpila do platnosti **d ďalšia novela zákona o potravinách**. Poslanci Národnej rady SR schválili návrh novely zákona o potravinách z dielne Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (MPRV) SR. Novela dáva viac právomocí kontrolórom a zároveň sprísňuje sankcie za nedostatky. Vytvára sa priestor na neprirodzenú a nežiadajú likvidáciu zdravého podnikateľského prostredia. Medzi odborníkmi stále silnejšie rezonuje potreba stabilizovať potravinovú legislatívu na Slovensku.

ZOCR SR sa preto obrátil listom na predsedu vlády SR, aby upozornil na závažné problémy súvisiace s jeho aplikáciou a požiadal o zmenu zákona.

ZOCR SR požiadal taktiež o vypracovanie a zverejnenie metodického pokynu resp. usmernenia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR k postupu pri naplnení ustanovenia § 12a zákona č. 42/2013 Z. z. tak, aby bol obchod schopný v lehotách, ktoré ustanovuje zákon, splniť si povinnosti uložené zákonom.

Dopady

- Okrem iných povinností pre obchod, ktoré priniesla táto novela zákona bolo schválené aj nové ustanovenie §-u 12a „Povinnosti prevádzkovateľa“ (tzv. Matovičova novela), týkajúce sa **sledovania a zverejňovania percentuálneho podielu prvých piatich krajín pôvodu**, ktoré sú najviac zastúpené podľa obratu na potravinách z celkovej ponuky predávaných výrobkov a na celkovom predaji v členení podľa jednotlivých výrobných odborov potravinárskeho priemyslu. **Nie je vôbec jasné, akým spôsobom sa budú tieto povinnosti vykazovať a sledovať; nie je jasná definícia „slovenský“ výrobok**, navyše v súčasnom období množstvo výrobkov, uvádzaných na vnútorný trh EÚ označené krajiny pôvodu „vyrobené v EÚ“. **Z týchto dôvodov vyplýva objektívna neschopnosť obchodníkov ju realizovať.**

- **Likvidačná pokuta pre podnikateľov v oblasti predaja potravín za zistený tovar po lehote spotreby, resp. po lehote minimálnej trvanlivosti,**
 - **Zrušilo sa ukladanie pokút podľa veľkosti prevádzkovateľov** (malý, stredný, veľký)
 - **V časti pokút, kde nebola spodná hranica je zavedená spodná hranica** pokuty „od 100 eur“.
 - **Horná hranica** bežných pokút **sa zvýšila o 300 000 eur.** Najvyššia hranica bola „do 200 000 eur“_ V súčasnosti je najvyššia hranica „do 500 000 eur“
 - **Pri opätovnom porušení povinností** sa rozpätie pokút **zvýšilo o 3 000 000 eur.** Pôvodne - od 500 000 eur do 2 000 000 eur. V súčasnosti – od 1 000 000 eur do 5 000 000 eur.
 - **Pri priestupkoch** sa **zvýšili** sankcie. Z pôvodných , do 1 000 eur sa zvýšilo na 4 000 eur a pri opakovaní priestupku z pôvodných 2 000 eur na terajších 8 000 eur.
 - **Pri blokovom konaní** sa **zvýšila** najvyššia sankcia o 1 500 eur z pôvodných do 500 eur na terajšiu do 2 000 eur
 - **Presunutie niektorých povinností do vyššieho sankčného rozpätia,** :
„umiestnenie na trh potraviny po uplynutí dátumu spotreby alebo po uplynutí dátumu minimálnej trvanlivosti“ sa presunulo z 2. odseku (pokuta od 100 do 100 000 eur) do odseku 4. (pokuta od 1 000 eur do 500 000 eur) a pri opakovanom porušení od 1 000 000 do 5 000 000
- **Nekontrolovateľná svojvôľa úradníkov (kontrolórov) zatvárať obchody,**
- **Ambulantný predaj – nedostatočné kontrolórske kapacity, „flexibilita“ obecných úradov.**

Zákon o odpadoch

Ministerstvo životného prostredia SR začalo pracovať na **novom zákone o odpadoch**, ktorý bude mať dopad aj na problematiku obalov. Momentálne je pripravený legislatívny zámer, podľa ktorého vznikne priemyslu a obchodu povinnosť prefinancovať všetky náklady na separovaný zber, ktorý budú vykonávať mestá a obce vrátane povinných príspevkov na propagáciu separovaného zberu. Toto je v rozpore s praxou v štátoch, ktoré dosahujú v triedenom zbere najlepšie výsledky (Nemecko, Rakúsko) a kde si triedený zber organizuje a financuje priamo priemysel a obchod, ktorý je v konečnom dôsledku vždy zodpovedný voči štátu za plnenie predpísaných povinností.

Zákon o potravinách, zákon o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch, zákon o odpadoch a mnohé ďalšie, pravidelne novelizované právne predpisy. Otázkou zostáva, či prijaté novely zákonov pomáhajú vytvárať spravodlivé a rovnaké podmienky pre všetkých účastníkov trhu alebo skôr vedú k zhoršeniu? Prečo sa stále viac prehlbujú „chladné“ vzťahy medzi obchodom a jeho dodávateľmi? Kde treba hľadať príčiny tohto stavu? Existuje riešenie? Dajú sa zákony, ktorých dopady sú vnímané rozporuplne, zmeniť na motivujúce? Kontrola dodržiavania zákonov a trhový dozor má takisto dopad na podnikateľské prostredie. Ako hodnotia súčasný stav legislatívy na Slovensku účastníci trhu? Aké dopady bude mať pripravovaná veľká reforma štátnej správy ESO od roku 2014? Odpovede na tieto otázky sme spoločne hľadali nielen v rámci diskusného fóra konferencie, ale budeme hľadať aj počas celých dvoch dní tohto odborného podujatia.

Maloobchod na Slovensku je v médiách pravidelne vykresľovaný skôr v negatívnych farbách. Treba sa však detailnejšie pozrieť na pozitívne aspekty, ktoré obchod svojou činnosťou

prináša pre hospodárstvo krajiny i pre každého občana – spotrebiteľa. Účastníci konferencie sa pokúsia načrtnúť a predstaviť reálny prínos obchodu pre Slovensko. Najmä v oblastiach ako je zamestnanosť, investície, dopad na ekonomiku, štátny rozpočet, inflácia, vývoj maloobchodných cien, konkurencieschopnosť prostredia. Diskutovať sa bude na jednej strane o význame a prínose maloobchodu pre spotrebiteľov, ale nebránime sa zdravej kritike. Čo všetko môže obchod spotrebiteľovi priniesť v oblasti inovácií, kvality produktov, dostupnosti, možnosti voľby v tovarovej skladbe, či cenových kategóriách. Ako obchod dokáže formovať životný štýl? Ako môže obchod vzdelávať spotrebiteľov? V súčasnosti veľmi silne rezonuje problematika presadzovania domácej výroby, domácich produktov a služieb. Za akých podmienok sa však dajú podporiť domáci producenti? Aká je predstava štandardnej spolupráce maloobchodník – výrobca pri súčasnom zachovaní záujmu o ochranu a spokojnosť zákazníka? Akou mierou môže spotrebiteľ ovplyvniť vývoj v oblasti podielu domácich a zahraničných produktov a čo pre túto zmenu spotrebiteľských zvyklostí robí? I to sú témy a otázky, na ktoré budeme hľadať odpovede medzi účastníkmi a diskutujúcimi konferencie Slovak Retail Summit 2013.

Neodmysliteľnou súčasťou spoločenského večera konferencie Slovak Retail Summit je aj oceňovanie tých najlepších

Najvyššie ocenenie ZOČR SR

„Merkúrov rád“

Merkúrov rád je prestížne ocenenie osobností, či organizácií, ktoré udeľuje ZOČR SR pri príležitosti konania tradičnej medzinárodnej konferencie o obchode a marketingu Slovak Retail Summit. Na ocenenie Merkúrov rád môžu byť nominované osobnosti alebo spoločnosti, ktoré:

1. sa výrazným spôsobom zaslúžili o rozvoj a zviditeľnenie obchodu,
2. majú zásluhu na zlepšení komunikácie medzi subjektmi – obchod – výroba – spotrebiteľ – štátna správa – akademická obec – novinárska obec ...,
3. majú podiel na vytváraní vyváženého podnikateľského prostredia,
4. prinášajú nové myšlienky, pozitívny a kreatívny prístup,
5. prinášajú hodnotné informácie, potrebné pre rozhodovanie vo sfére obchodu.

Ocenení Merkúrovým rádom za rok 2012:

- **Ing. Ján Bilinský**, vrchný riaditeľ sekcie obchodu, COOP Jednota Slovensko, s. d.
- **Ing. Zdeněk Juračka**, predseda Svazu českých a moravských spotřebních družstev (Skupina COOP) a prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu České republiky
- **Prof. Ing. Milan Šikula, DrSc.**, riaditeľ, Ekonomický ústav, Slovenská akadémia vied

Vyhlasenie výsledkov súťaže kreativity v obchode

„Múza Merkúra“

Komunikácii v obchode, vystaveniu tovaru, a ďalším promo aktivitám v predajniach sa bude venovať mimoriadna pozornosť aj počas spoločenského večera, ktorý je neodmysliteľnou súčasťou konferencie. Víťazi si prevezmú ocenenia **tretieho ročníka súťaže Múza Merkúra**, ktorá prinesie prehľad kreativity v obchode a ocení inovatívny a kreatívny prístup dodávateľov a obchodníkov k prezentácii značiek, tovaru a predajní za rok 2012.

SHORTLIST

Súťažná kategória A. Branding predajne

- Baliarne obchodu, a.s. Poprad - Podniková predajňa
- CBA - CENT Supermarket CBA - PRÍBEH SLOVENSKEHO MALOOBCHODU
- CBA - Fest Market CBA - "AKO SUPERMARKET NA VANDROVKU IŠIEL..."
- COOP Jednota - Nová predajňa SUPERMARKET Oščadnica

Súťažná kategória B. Umiestňovanie produktov v mieste predaja

- Pivovary Topvar - Smädný Mních Radler - kreatívne umiestnenie v mieste predaja
- Red Bull - Red Bull Stratos

Súťažná kategória C. Promo aktivity a eventy

- BILLA - BILLA v Masterchef
- COOP Jednota - Agrokomplex - prezentačná predajňa Vlastnej značky
- ST. NICOLAUS - trade a.s. - Celoplošná kampaň-Nicolaus Extra Jemná Vodka "Kulehy na Kulyho"

Súťažná kategória E: TOP ZNAČKA V OBCHODE

- COOP Jednota - Vianočná kampaň - Duch Vianoc
- Creo/Young & Rubicam - Zimná promo kampaň Hubert de Luxe
- TESCO - Vitakids, nový rad potravín vyvinutý špeciálne pre deti a Vitafit kútky